

Zeg dat je van mij bent

Elisabeth Norebäck

Zeg dat je van mij bent

Vertaald door Lammie Post-Oostenbrink

2018 Prometheus Amsterdam

Oorspronkelijke titel *Säg att du är min*

© 2017 Elisabeth Norebäck

© 2018 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Lammie
Post-Oostenbrink

Omslagontwerp Dog and Pony

Foto omslag Dariusz Myszowski/EyeEm/Getty Images

Foto auteur Viktor Gårdsäter

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3486 0

Stella

Ik lig op de vloer.

In de foetushouding, armen om mijn knieën.

Adem in. Adem uit.

Mijn hart bonst in mijn oren, de kramp in mijn buik is overgegaan in misselijkheid, maar ik tril niet langer.

Mijn achternaam is Widstrand, niet Johansson. Ik ben negenendertig, geen negentien. En paniekaanvallen behoren tot het verleden.

Het grijze herfstlicht valt mijn spreekkamer binnen. Ik hoor de regen, want het plent nog steeds. Alles ziet er hier nog hetzelfde uit. Hoge ramen, mosgroene muren. Het schilderij met het weidse landschap, de houten vloer met het handgeknoopte vloerkleed. Mijn antieke notenhouten bureau, de fauteuils in de hoek naast de deur. Ik herinner me dat ik de kamer eigenhandig heb ingericht, hoe zorgvuldig ik over elk detail heb nagedacht. Ik kan me niet langer herinneren waarom ik dat toen zo belangrijk vond.

Ik ben er altijd van uitgegaan dat ik haar zou vinden. Niet dat ze naar mij zou komen. Misschien heeft ze me uit nieuwsgierigheid opgezocht, om te zien wie ik ben. Misschien is haar bezoek een verwijt, omdat ik het nooit mag vergeten.

Misschien wil ze wraak nemen.

Het heeft me jaren gekost om mijn leven weer op te bouwen, om te komen waar ik vandaag de dag ben. Maar zelfs al heb ik alles wat er is gebeurd achter me gelaten, ik ben het nooit vergeten. Zoiets kun je nooit vergeten.

Ik lig op de vloer.

In de foetushouding, armen om mijn knieën.

Adem in. Adem uit.

Henrik gaf me een zoen op mijn wang voor hij naar zijn werk ging. Ik ontbeet met Milo en zette hem voor de school af, waarna ik mijn weg vervolgde over Kungsholmen. Alles verliep normaal. Condens op de autoramen, file op Tranebergsbron, mist boven het grijze water van Mälaren en parkeerproblemen in de binnenstad.

Ze was mijn laatste afspraak voor de lunchpauze. Ik deed de deur open toen ze aanklopte en zag het meteen. We gaven elkaar een hand en stelden ons aan elkaar voor. Ze noemde zich Isabelle Karlsson.

Weet ze haar echte naam?

Ik nam haar natte jas aan. Maakte een opmerking over het weer en nodigde haar uit verder te komen. Isabelle lachte en ging in een van de fauteuils zitten. Ze had lachkuiltjes.

Zoals gebruikelijk bij een intakegesprek met een nieuwe cliënt vroeg ik haar waarom ze hulp zocht. Isabelle had zich voorbereid. Ze speelde haar rol uitstekend en beweerde dat ze sinds de dood van haar vader slecht sliep. Ze had hulp nodig bij de rouwverwerking. Ze zei dat ze zich in de war voelde en weinig zelfvertrouwen had, dat ze moeite had met sociale situaties.

Alles was nauwkeurig ingestudeerd.

Waarom?

Ze had meteen de waarheid kunnen vertellen. Ze hoefde de ware reden voor haar komst niet achter te houden.

Ze was tweeëntwintig jaar. Gemiddelde lengte, zandloperfiguur met een smal middel. Korte, ongelakte nagels. Ze had geen tatoeages of piercings, niet eens gaatjes in haar oren. Het zwarte, steile haar viel op haar rug. Het glansde nat van de regen tegen haar bleke huid en ik bedacht hoe mooi ze was. Mooier dan ik me ooit had kunnen voorstellen.

De rest van het gesprek staat me niet helder meer voor de geest. Achteraf gezien heb ik moeite me te herinneren wat ik heb gezegd. Iets over de dynamiek van groepstherapie, misschien iets over communicatie, of hoe ons zelfbeeld bepaalt hoe we anderen zien.

Isabelle Karlsson leek aandachtig te luisteren. Ze haalde een hand door haar haar en lachte weer. Maar ze was op haar hoede. Ze was gespannen.

Eerst werd ik misselijk, vervolgens werd ik duizelig en voelde ik druk op mijn borst waardoor ik haast geen adem meer kon halen. Ik herkende de symptomen. Ik verontschuldigde me, verliet de kamer en ging naar het toilet in de gang. Mijn hart bonsde als een razende, het koude zweet liep over mijn rug en door het gebonk achter mijn ogen schoten bliksemschichten door mijn hoofd. Mijn maag kneep samen, ik boog over de toiletkom en probeerde over te geven. Er kwam niets. Ik ging op de vloer zitten, leunde tegen de betegelde muur en sloot mijn ogen.

Hou op te denken aan wat jij hebt gedaan.

Hou op aan haar te denken.

Hou op te denken.

Hou op.

Na een paar minuten ging ik terug, zei dat ze volgende week woensdag om één uur van harte welkom was om deel te nemen aan de groepstherapie. Isabelle Karlsson deed haar jas aan, haalde haar haar uit haar jas en schudde ermee. Ik wilde een hand uitsteken om het aan te raken, maar hield mezelf tegen.

Ze leek het in de gaten te hebben.

Ze zag mijn aarzeling, mijn verlangen naar contact.

Misschien was dat juist haar doel? Mij van mijn stuk brengen?

Ze hing haar tas over haar schouder, ik deed de deur voor haar open en ze liep weg.

Ik heb over deze dag gedroomd. Gefantaseerd over hoe het zou gaan. Hoe ik me zou voelen, wat ik zou zeggen. Het was niet de bedoeling dat het zo zou verlopen. En dat doet me meer pijn dan ik me had kunnen indenken.

Ik lig op de vloer.

In de foetushouding, armen om mijn knieën.

Adem in. Adem uit.

Ze is terug.

Ze leeft.

Isabelle

‘Isabelle!’

Ik hoor Johanna’s stem en draai me om. Ik ben weer in het m-gebouw, helemaal achter op de campus. De halve lunchpauze is al voorbij en de ruimte zit stampvol studenten, alle tafels en stoelen zijn bezet. Tijdens de lunch is het hier altijd druk. Ik kijk om me heen, maar zie Johanna pas als ze gaat staan en naar me zwaait.

‘Hier zitten we,’ roept ze.

Ik heb geen zin in gezelschap. Het afgelopen uur was ik zo gespannen. Ik had het gevoel dat ik wel kon ontploffen vanwege alle onderdrukte emoties.

Het verdriet. De woede. De haat. Proberen alles te verbergen. Lachen en doen of er niets aan de hand is. Me anders voordoen dan ik werkelijk ben.

Het liefst zou ik voor het begin van het volgende college mijn boterhammen in mijn eentje opeten. Nadenken over wat er zich bij de therapeute heeft afgespeeld. *Maar ik kan heel moeilijk nee zeggen.* Ik hijs mijn tas op mijn schouder en slalom tussen alle mensen, de tassen op de vloer, de groene tafels en de rode stoelen door tot ik voor haar sta.

Johanna is de enige vriendin die ik heb. Die ik ooit heb gehad. Al sinds de eerste moeilijke periode hier op Kungliga Tekniska Högskolan, toen ze zich over me ontfermde en ik haar huisgenoot werd. Waarom ze dat deed weet ik niet. We lijken absoluut niet op elkaar. Ze is onafhankelijk en heeft al heel wat meegemaakt in haar leven, heeft de wereld rondgereisd. Ze heeft paars haar, gaatjes in haar oren en een neusring, een tattoo op haar rug en ook nog eentje op haar onderarm. Een vuurspuwende eenhoorn. Ze is cool en zelfverzekerd, ze weet wat ze wil.

Susie en Maryam, die bij haar aan tafel zitten, zijn ook hartstikke

aardig. Maar bij Johanna kan ik ontspannen, durf ik mezelf te zijn.

‘Waar zat je?’ vraagt Maryam. ‘Ik zag je nergens tijdens het wiskundecollege.’

‘Ik was er niet,’ zeg ik.

‘Is het echt waar?’ Susie legt een hand op haar hart. ‘Jij mist nooit iets.’

‘Ik moest iets regelen.’ Ik schuif de stoel naast haar naar achteren, hang mijn doorweekte jas over de rugleuning en ga zitten. Nog steeds verbaas ik me erover dat er mensen zijn die doorhebben dat ik besta. Dat iemand aandacht voor me heeft. Me misschien zelfs mist. Ik ben er zo aan gewend dat ik onzichtbaar ben.

Ik maak mijn tas open en haal de in plastic verpakte broodjes eruit die ik in de 7-Eleven heb gekocht. Die hebben hun beste tijd gehad en ik gooi ze terug in mijn tas.

‘Regent het nog steeds?’ vraagt Johanna.

‘Nog net zo hard als vanochtend,’ antwoord ik.

‘De maandagdip,’ zegt Susie, die in het lesboek over mechanica bladert. ‘Letten jullie dan nooit op?’

‘Ik heb een keer bladzijden volgeschreven over het impulsmoment,’ zegt Johanna, ‘maar ik weet niet meer precies wat.’

Ze lachen. Ik lach mee. Maar een deel van mij kijkt van onder een glazen stolp naar buiten. Ik ben twee verschillende personen, dat weet ik. Het ene deel van mij ziet iedereen. Mijn echte, ware ik zie ik alleen zelf en het verschil tussen beide is levensgroot. In mijn binnenste bevinden zich duistere afgronden. *En ik heb de neiging om me aan te stellen.*

‘Isabelle, jij snapt de stof,’ zegt Maryam en ze draait zich naar me toe. ‘Ik raak in de stress, we moeten binnenkort beginnen te studeren voor de tentamens.’

‘Als je het boek leest, snap je het ook,’ zeg ik.

‘Ja, jij hebt makkelijk praten, als we in plaats van te feesten net zo veel tijd boven onze boeken doorbrachten als jij, zouden wij het ook snappen.’ Susie geeft me grinnikend een elleboog.

‘Geef toe, ze heeft gelijk.’ Johanna maakt een propje van haar ser-vet en gooit dat tegen mijn hoofd. ‘Geef nou maar toe, Isabelle.’

‘Vinden jullie me saai?’ vraag ik. ‘Een studiebol, een nerd die niet weet hoe ze plezier moet maken? Zonder mij maken jullie geen schijn van kans, stelletje losbollen.’

Ik gooi de prop terug naar Johanna en lach uitbundig als ik direct twee nieuwe tegen mijn hoofd krijg. Ik gooi ze terug naar Susie en Maryam en al snel is de servettenoorlog in volle gang. We lachen en schreeuwen en iedereen in de kantine moedigt ons aan...

Mijn mobiel gaat over.

Dit doe ik veel te vaak. In een droomwereld verdwijnen. Belachelijke korte filmpjes in mijn hoofd afdraaien. Scènes waarin ik net zo spontaan en ongedwongen ben als ieder ander.

Ik haal de telefoon uit mijn tas, kijk op het scherm.

‘Wie is het?’ vraagt Maryam. ‘Moet je niet opnemen?’

Ik druk de oproep weg en doe de mobiel weer in mijn tas.

‘Het is niet belangrijk.’

Na het college ga ik alleen naar huis. Johanna gaat naar Axel, haar vriendje. Aangezien het gesprek met Stella veel energie had gekost, was ik eigenlijk het liefst direct na het bezoek aan haar naar huis gegaan, maar ik wilde niets belangrijks op school missen.

Nu zit ik in de metro. Alleen, een van de vele vreemdelingen. Toen ik hier net woonde vond ik dat vreselijk, maar nu heb ik er geen problemen meer mee. Na een jaar in Stockholm kan ik er de weg prima vinden. In het begin was ik doodsbang om te verdwalen. Ik haalde Hässelby en Hagsätra door elkaar, controleerde soms wel drie keer hoe ik op de plaats van bestemming moest komen. Desondanks heb ik heel wat afgereisd en heb ik de meeste winkelcentra bezocht die ik met het openbaar vervoer kon bereiken.

Ik ben met de forensentrein naar de eindstations gegaan, heb in alle metro’s en de meeste bussen in de binnenstad gereden. Ik heb in Södermalm, Vasastan, Kungsholmen en Norrmalm gewandeld, maar vooral in het centrum.

Ik bekijk mijn medereizigers en stel me voor dat ik alles van hen weet. Die oude dame daar met het paarse haar en de knalrode bril; ze gaat twee keer per week in een felgekleurde legging die in de jaren

tachtig zo in de mode was, sporten bij Friskis&Svettis, waar ze ongenereerd de jongemannen in de fitnesszaal begluurt.

Het stel dat hand in hand zit te zoenen; hij studeert geneeskunde, zij is basisschooljuf. Ze zijn op weg naar hun eenkamerflatje in de buurt van station Brommaplan. Ze gaan samen eten koken en daarna een film kijken, waarbij ze op de bank in slaap vallen. Uiteindelijk gaat zij naar bed, hij pakt zijn laptop om porno te kijken.

Die dunne, lange man in pak; hij hoest zo hard dat hij dubbelklapt. Terminale longkanker. Niemand weet hoelang hij nog heeft. Hoelang hebben we zelf eigenlijk nog? Er kan op elk willekeurig moment een einde aan het leven komen. *Vandaag kan je laatste dag zijn.*

Ik mis papa. Sinds die dag in mei zijn er al vier maanden verstreken. Vier lange, lege maanden. Achteraf hoorde ik dat hij zich al weken niet goed voelde. Natuurlijk ging hij niet naar de dokter. Ik wist van niets. Papa was nooit ziek. Waarom zou hij me met iets onbenulligs lastigvallen?

Om te zeggen dat ik last heb van een slecht geweten is een understatement. Ik ging veel te weinig naar huis. De laatste keer dat ik hem heb gezien, was met Pasen. Ik bleef niet eens de hele vakantie thuis.

Was het egoïstisch van me om te verhuizen? Papa vond dat ik deze kans moest grijpen. Hij vond het juist goed dat ik hier bleef, dat ik de weekenden doorbracht met mijn nieuwe vrienden en mijn eigen weg zocht.

Pas na zijn dood kreeg ik de waarheid te horen. En ik zal haar nooit vergeven voor wat ze heeft gedaan. Met heel mijn hart wilde ik dat ze dood was. Ik haat haar.

Haat haar.

Haat haar.

Haat haar.

Stella

Ik word wakker in ons huis aan Alviksvägen in Bromma. Ik heb op bed onder een plaid liggen slapen. Ik heb het gevoel dat ik hier dagen heb gelegen.

Ik heb Renate gevraagd de rest van mijn patiënten af te bellen omdat ik last van een migraineaanval had. Heb een taxi aangehouden op Sankt Eriksgatan. Ik weet niet wat er daarna is gebeurd. Ik moet de chauffeur betaald hebben toen we voor ons huis stonden, zijn uitgestapt en naar binnen gegaan. Mijn schoenen en mijn jas hebben uitgedaan en doorgelopen zijn naar de slaapkamer. Ik kan me er niets meer van herinneren.

Mijn ogen branden, ik heb barstende hoofdpijn en heel even vraag ik me af of ik me alles heb ingebeeld. Dat ik gedroomd heb dat ik een intakegesprek heb gehad met een vrouw die zich Isabelle Karlsson noemde.

Was het maar een droom.

Pijn uit de weg gaan is een fundamenteel menselijk instinct, dat je liever op de vlucht slaat dan te worden geconfronteerd met leed.

Kon ik maar vluchten.

Het geluid van Henriks Range Rover die de oprit op rijdt. Ik sta moeizaam op en loop naar het raam. Het regent nog steeds. Onze buurman staat in zijn regenjas bij het hek met zijn norse hondje. Milo springt uit de auto en rent naar het huis. Henrik groet de buurman en loopt achter Milo aan. De voordeur gaat open, ik hoor hem hallo roepen. Ik doe een paar tellen mijn ogen dicht, haal een keer diep adem en loop naar beneden.

Milo sjokt naar me toe, vraagt wat we gaan eten. Als ik zeg dat ik het niet weet, loopt hij verder naar de woonkamer en ploft op een van de banken. Henrik pakt mijn jas van de vloer in de gang. Hij hangt hem op en zegt dat hij geprobeerd heeft me te bereiken.

Ik antwoord dat mijn mobiel nog in mijn tas zit. Hij kijkt naar de vloer. Mijn tas staat naast mijn schoenen. Hij pakt hem op en geeft hem aan mij.

‘We vroegen ons af of we nog boodschappen moesten doen,’ zegt hij. ‘Je hebt geen eten gekookt.’ Het is meer een constatering dan een vraag.

‘Ik had geen tijd.’

‘Is er iets gebeurd?’

‘Waarom denk je dat er iets is gebeurd?’

‘Je auto?’

Mijn Audi staat nog op Kungsholmen en niet op de oprit.

‘Ik heb een taxi naar huis genomen.’

Henrik kijkt me lang aan. Ik geef hem snel een zoen, ontwijk zijn blik en ga naar de keuken. Hij loopt achter me aan.

‘Milo moet eten,’ zegt hij terwijl hij de koelkast opendoet. ‘Hij moet straks weg.’

Ik ben Milo’s basketbaltraining vergeten. Normaal zou me dat nooit overkomen. Ik ga aan de keukentafel zitten, kijk op mijn mobiel. Twee gemiste oproepen en een sms. Henrik haalt een bak uit de vriezer, roept naar Milo dat we zo gaan eten.

‘Hoe was je dag?’ vraagt hij na een tijdje.

‘Goed.’

‘Alles oké?’

‘Ja,’ antwoord ik.

‘Weet je het zeker?’

‘Ik weet het zeker.’

Henrik roert de pasta door en warmt de gehaktsaus op. Onder-tussen vertelt hij iets over een gepland bezoek aan het zomerhuis van zijn ouders op het platteland, volgend weekend, Milo’s basketbalwedstrijd van zaterdag. Zijn werk. Hij pakt borden, bestek en glazen, vult een karaf met water. Praat verder over zijn werk.

Het is een doodgewone maandag, we zien elkaar na een werkdag van dertien uur, kletsen wat in de keuken. Mijn man doet normaal, mijn zoon ook. Ons mooie huis is onveranderd. Toch is alles vreemd. Alsof ik ben veranderd. Alsof ik een vreemde in mijn eigen huis ben.

Henrik roept naar Milo dat het eten klaar is. Geen reactie uit de woonkamer. Henrik roept dat hij moet komen, maar Milo reageert niet.

Ik ga naar de woonkamer en loop naar de bank. Ik doe mijn koptelefoon af en pak de iPad uit zijn handen. Ik snauw dat hij moet opschieten. Milo is eerst verbaasd, dan boos. Hij sjokt langs me en gaat aan de keukentafel zitten.

Henrik legt een hand op mijn arm als Milo niet kijkt. Ik weet precies wat hij wil zeggen. *Rustig aan. Wat is er toch?*

Ik zou eigenlijk moeten vertellen wat er is gebeurd. Zou eigenlijk met hem moeten praten. Het is niks voor mij om dingen achter te houden. Ik ben per slot van rekening psycholoog en gediplomeerd psychotherapeut. Ik praat over mijn gevoelens, ik discussieer en onderzoek wat het probleem kan zijn. Vooral als het om iets gaat wat ons leven op zijn kop zal zetten. En Henrik is mijn beste vriend. We zijn altijd eerlijk tegen elkaar, we praten overal over. Hij kent mij beter dan wie dan ook, waardoor het lastig is om iets voor hem verborgen te houden. Ik had nooit gedacht dat het ooit zover zou komen. Niet voor vandaag.

Ik heb geen trek. Henrik en Milo praten met elkaar, ik weet niet waarover. Ik hoor ze, maar ook weer niet. Mijn gedachten dwalen steeds af naar haar.

Isabelle Karlsson.

Ik vraag me af waarom ze die naam gebruikt. Ik vraag me af hoeveel ze weet.

Milo vertelt over een coole fiets die hij wil hebben. Hij pakt zijn mobiel om een foto te laten zien. Ik verontschuldig me, ga van tafel en loop de keuken uit. Ik ga naar de bijkeuken om mijn gedachten op een rijtje te zetten.

Een paniekaanval. De eerste in twaalf jaar. Ik verlies de controle en kan er niets aan doen. Een panische, verlamrende angst neemt bezit van mijn lichaam, neemt mijn gedachten en emoties over. Alsof ik in een plotseling opkomende mistbank stap en vervolgens word gedwongen een heel parkoers af te leggen om de finish te halen. Ik wil nooit meer naar die plek. Ik heb er alles voor over om te voorkomen

dat ik dat nog een keer meemaak. De gedachte dat mijn gezin dat nog een keer moet doorstaan, maakt me doodsbang.

Als ik had geweten wat de gevolgen van onze ontmoeting zouden zijn, zou ik er dan mee akkoord zijn gegaan? Als ik had geweten wie ze was, zou ik de afspraak dan hebben laten staan?

Als zij het was.

Ik zie voor me hoe ik het haar op de man af vraag. Kijk haar recht aan, stel de vraag, zie hoe mijn woorden in haar bewustzijn rondtollen en een kettingreactie veroorzaken.

Nee, dat ben ik niet.

Waarheid? Leugen?

Ja, dat ben ik.

Waarheid? Leugen?

Ik vertrouw Isabelle Karlsson niet. Waarom zou ik ook? Hoe zou ik haar mijn vragen kunnen toevertrouwen als ik nog geen idee heb wat ze wil? Ik moet meer te weten zien te komen. Ik moet het weten.

Henrik staat achter me, hij legt zijn handen op mijn armen. 'Wat is er?' vraagt hij. 'Praat met me, Stella.'

'Ik ben moe.'

'Dat kan niet de enige reden zijn,' zegt hij. 'Ik zie aan je dat er iets is gebeurd.'

Hij zal blijven aandringen. Ik draai me om.

'Ik heb een rottag achter de rug,' zeg ik. 'Ik kreeg hoofdpijn, heb alle afspraken afgezegd en ben naar huis gegaan.' Door er verder niet op in te gaan, probeer ik de indruk te wekken dat het om Lina gaat, een patiënt met wie ik problemen heb. Ik zie aan hem dat hij het zo opvat. Ik wist dat hij het zo zou interpreteren.

Henrik aait me over mijn wang en omhelst me. Hij vraagt of ik al een bericht van de Inspectie voor de Gezondheidszorg heb ontvangen. Dat heb ik niet. Nog niet.

Hij zegt dat de afgelopen maanden vermoeiend zijn geweest, maar dat alles goed komt. Hij brengt Milo vandaag naar de training, dan kan ik thuisblijven.

Als ze weggijden, kijk ik ze vanuit het keukenraam na.

Ga naar de zolder. Kijk in de koffer.

De koffer op zolder. Ik heb er sinds onze verhuizing twaalf jaar geleden niet meer naar omgekeken, maar ik weet precies waar die koffer staat. Ik ben niet van plan erin te kijken. Als ik dat doe, zal ik mijn verstand weer verliezen.

Eenentwintig jaar geleden stortte mijn leven in, maar ik heb het weer op de rails gekregen. Ik zal het niet vergeten. Ik koos voor het leven, kon niet anders. Het alternatief was de dood en die stap durfde ik niet te zetten.

Ik concentreerde me volledig op mijn studie, op het bereiken van mijn doelen. Vijf jaar later ontmoette ik Henrik en werd ik verliefd.

Ik heb haar begraven. Maar dat betekent niet dat ik haar ben vergeten.

Kijk in de koffer, op zolder.

De paniekaanval die ik vandaag had is iets eenmaligs.

Het zal niet weer gebeuren.

Ik heb de koffer op de zolder niet nodig. Ik heb slaap nodig.

In de slaapkamer voel ik me te moe om te gaan douchen, te moe om de make-up van mijn gezicht te halen. Heb niet eens zin om mijn tanden te poetsen. Ik doe het horloge af dat ik van Henrik heb gekregen en leg het op mijn nachtkastje. Mijn broek en mijn trui gooi ik op de stoel naast de slaapkamerdeur. Ik doe mijn bh af en kruip onder de dekens.

De regen trommelt triomfantelijk tegen de ramen als ik midden in de nacht wakker word. Ik moet diep geslapen hebben, want ik heb Henrik en Milo niet thuis horen komen. De kamer is pikzwart dankzij de dikke gordijnen. Ik doe die meestal dicht, maar deze nacht voelt het donker verstikkend aan.

Ga naar de zolder. Kijk in de koffer.

Henriks arm ligt om mijn middel, hij gromt als ik eronder wegkruip. Ik stap uit bed en doe mijn ochtendjas aan. Ik sluip de slaapkamer uit en doe de deur achter me dicht. Aan het einde van de overloop pak ik een stoel en zet die onder het zolderluik. Ik klim op de

stoel, pak het handvat vast en trek. Houd mijn adem in vanwege het gekraak. Ik laat de trap zakken, klim naar boven en doe de lamp aan.

De koffer staat helemaal achter in de hoek. Ik moet wat dozen aan de kant schuiven voor ik hem zie. Wijnrood met een blauw paisley-motief, ik heb hem jaren geleden van mama gekregen. Ik til hem op, ga op de vloer zitten en doe de rits open.

De spin heeft zachte, slappe, geel-met-paarse poten en een grote, domme grijns. Ik trek aan het touwtje onder zijn buik, maar er gebeurt niets. Ooit klonk dan het melodietje van 'Itsy bitsy spider'. We vonden het om te gillen.

Een wit dekentje met grijze sterren. Een blauw jurkje met een kanten kraagje en kant om de mouwtjes, het enige kledingstuk dat ik heb bewaard. Ik begraaf mijn neus erin, het ruikt alleen naar mottenballen.

Foto's. Op een staan drie vrolijke tieners. Daniel, zijn zus Maria en ik.

Ik heb bijna mijn hele leven lang haar gehad. Dik, donkerbruin, krullend haar. Op deze foto hangt het halverwege mijn rug. Ik had een gele jurk aan met een brede, zwarte elastische riem om mijn middel. Daniels arm ligt op mijn schouder, hij kijkt arrogant en zelfverzekerd. Zijn zwarte haar zit net zo rommelig als altijd, hij heeft een versleten spijkerbroek en het flanellen overhemd met de afgeknipte mouwen aan.

Ik vraag me af wat hij tegenwoordig doet. Of hij gelukkig is. Of hij ooit aan mij denkt.

Ik bestudeer Maria's uiterlijk. Haar lange, steile haar is net zo zwart als dat van Daniel. De overeenkomsten met Isabelle Karlsson zijn angstaanjagend. Ze zouden familie kunnen zijn. Tweelingzussen.

Maar dat is toeval. Dat moet wel.

Nog meer foto's. Een zeventienjarige met een baby'tje op de arm. Ze is zelf nog een kind. Het kindje en zij lachen. Ze hebben lachkuiltjes.

Mijn ogen prikken en ik wrijf er met de mouw van mijn ochtendjas in. Onder in de koffer ligt een rood, gebonden boek. Ik pak het op.

29 december 1992

Heeeeelp! Shit, shit, shit. Ik ben zwanger. Hoe kan dat nou?! Nou ja, dat weet ik wel. Maar toch. Daarom was ik natuurlijk de hele tijd zo moe. Daarom was ik zo vreselijk opvliegend en jankerig.

Zoals vandaag. Daniel, Pernilla en ik gingen naar Farsta Winkelcentrum om kleren te passen. Ik vond een superschattige spijkerbroek, maar kon hem niet dicht krijgen terwijl ik toch de juiste maat had gepakt. Ik deed vreselijk mijn best, maar het lukte gewoon niet.

Ik reageerde hysterisch, dat weet ik. Ik ging zitten janken in de pas-kamer. Daniel snapte er niets van en deed natuurlijk zo harteloos als alleen hij kan zijn. 'Ben je ongesteld of zo? Pak gewoon een grotere maat, ik zie het probleem niet.' Ik werd zo boos dat ik nog harder ging huilen. Pernilla schold hem namens mij de huid vol. We lieten de kleren liggen en gingen in plaats daarvan koffiedrinken.

Hoe moet ik het mama vertellen? Ze gaat helemaal door het lint als ze het hoort. Helena zal het vast ook verschrikkelijk vinden. En Daniel, wat zal hij ervan zeggen? Hij wordt vader. Zo hadden we het niet gepland.

Het lijkt of ik in een emotionele achtbaan zit. Heel mijn leven staat op zijn kop.

Ik snap niet hoe we zo stom kunnen zijn geweest. Zo onverantwoordelijk. Alle plannen die ik had, wat moet ik nu doen?

Ik heb het gevoel dat ik gek word. Ik huil van het lachen en lach van het huilen. Ik ben dolgelukkig. Ik ben doodsbang. Een mens. Gewoon zomaar?! Kan ik nu al van dat kleine wezentje houden?

Ik wil dit kind. Met hem. Ik hoop dat hij dat ook wil, want ik kan geen andere keuze maken.

Dus, hallo en welkom, wie je ook bent. Al het andere moet maar wachten.

Isabelle

Het is midden in de ochtendspits. Susie staat een eindje achter mij op de roltrap bij Östra Station. Ik draaide me daarnet om en zag dat ze mij al had gespot. Dat betekent dat ik de hele weg naar de uni moet praten. Dat ik moet proberen zorgeloos te lijken, normaal moet doen.

Normaal. Ik weet niet eens wat dat woord betekent.

Zijn zoals iedereen?

Zal ik dat ooit volledig onder de knie krijgen? Zonder dat iemand ontdekt hoe vreemd ik eigenlijk ben? Hoe kwaadaardig ik eigenlijk ben?

Kwaadaardig. Ik kan er geen ander woord voor vinden. Het zou niet bij me opkomen om een ander iets vreselijks aan te doen. Maar soms ben ik bang dat ik er wel toe in staat ben. De haat vanbinnen, de groeiende razernij. Dat maakt mij kwaadaardig. Ik weet niet hoe ik me moet gedragen, wat ik ermee aan moet. De hele tijd heb ik het gevoel dat het verkeerd zal aflopen. Dat de gedachten die ik met me meedraag, dat alle emoties die door me heen stromen tot iets verschrikkelijks zullen leiden. *Stel ik me nu weer aan?*

Ik stap van de roltrap en wacht op Susie.

‘Hoooooi, Isabelle!’ roept ze terwijl ze naar me toe loopt. Ze praat altijd met uitroeptekens. ‘Echt ziek dat het niet regent! Het was de afgelopen dagen echt shitweer. Waar is Johanna?’

‘Die moest nog wat te eten kopen, geloof ik.’

‘Wat te eten kopen,’ schatert ze. Ze probeert mijn melodieuze Dalarna-accent na te doen. Dat gebeurt minder vaak dan in het begin en ik voel me er niet meer zo opgelaten over als eerst.

‘Waar is het college?’

‘Q1,’ zeg ik.

‘Heb jij de opgaven gemaakt?’

‘Ja,’ antwoord ik. ‘Jij dan?’ Ik gooi mijn haar over mijn schouder. *Een gewoonte die ik probeer af te leren.*

Susie grijnst. ‘Jij bent zo’n afschuwelijke studiebols. Ik hoop niet dat ik vandaag de beurt krijg.’

Ze praat de rest van de rit aan een stuk door, dat het zo fijn is dat het vrijdag is, haar plannen voor het weekend; ze gaan zaterdag de stad in en of ik zin heb om mee te gaan. Haar hond heeft kennelijk gisteren overgegeven en ze heeft een vriendin die dierenarts is, die krijgt zo veel nare dingen te zien. Ze vertelt me dat de maand september al half voorbij is, dat de tijd snel gaat en dat het vast weer gaat regenen.

Ik luister, brom af en toe instemmend. Als we op de universiteit zijn, vliegt ze als een wervelstorm naar de toiletten. Ik doe de deur van collegezaal Q1 open en loop naar binnen, al begint het college pas over elf minuten. Ik kijk om me heen voor ik de trap af loop. Ik kies een plaats aan de buitenkant van de derde rij.

Ik ga altijd op een van de voorste rijen zitten. *En kom altijd ruim op tijd.* Gewapend met een notitieblok en pennen, klaar om alles op te schrijven. Elk getal en iedere letter. Ik gebruik verschillende kleuren om het belangrijkste te benadrukken, te onderstrepen en verbanden aan te geven zodat ik alles kan onthouden en de stof beter begrijp. Er zit iets lichtelijk neurotisch achter. Dat weet ik, want ik heb erover gelezen. Ik heb iets met getallen. Zelfs al weet ik dat ik ze wel onthoud of dat ik ze nooit hoeft terug te lezen, ik schrijf alles op.

We zien elkaar om twintig over drie. 15.20

Neem bus 515 of 67 vanaf Odenplan. 515, 67

Je bent 1.63 lang, weegt 56 kilo. 163, 56

Veel studenten vinden me ontzettend braaf. Iedereen die ik op de universiteit ken, neemt zijn studie serieus, maar feest ook flink. Er is elke vrijdag een borrel in café Nymble, de verschillende secties organiseren van alles, er zijn feesten waar flink gezopen wordt, kroegentochten, en elke tentamenperiode wordt altijd afgesloten met een groot feest in een bar. Dan heb ik de gangfeesten nog niet eens genoemd.

Johanna en Susie proberen me altijd mee te slepen, maar ik heb me maar een paar keer laten overhalen. Het eerstejaarsfeest is het enige grote feest waar ik naartoe ben geweest.

Het is niet dat ik niet mee wil. Ik wil bij de groep horen en ik zou willen dat het me makkelijker afging, dat het makkelijker voor me was om te vergeten wie ik ben.

Toch is de verhuizing naar Stockholm het beste besluit dat ik ooit heb genomen. Het heeft me flink wat vrienden op Facebook opgeleverd. Ik heb meer volgers op Instagram. En ik zit op Snapchat. *Ik ben er dol op!* Ik doe verslag van mijn dagelijkse leven en neem selfies. Mijn digitale werkelijkheid is fantastisch, crazy, maf; iedereen die de foto's van mij ziet begrijpt dat ik een leven leid vol speciale momenten, met heerlijke vrienden die van me houden. Ik word blij van elke like, elke reactie. Ik weet dat het oppervlakkig klinkt, maar dat kan me niet schelen. Oppervlakkig zijn is geen zonde. In het voorjaar was ik ook sociaal irl, niet alleen op internet.

Maar toen overleed papa.

Ik zie uit mijn ooghoek beweging en kijk op. Een jongen die ik niet ken. Hij ziet er goed uit. Hij vraagt of hij erlangs mag en ik geloof dat ik bloos. Ik sta op en hij lacht naar me voor hij zich langs me wurmt. Kijkt lang naar mijn korte jurk en mijn kniehoge laarzen.

Eén ding waaraan ik moest wennen is dat jongens naar me kijken. *Thuis was ik onzichtbaar.* Mijn haar is het enige waar ik trots op en tevreden over ben. Maar mijn lichaam? Af en toe voel ik me zo *opge-laten*, zoals nu. Het is vreemd. En tegelijkertijd belachelijk. Niemand kijkt verder dan het uiterlijk, niemand ziet wat erachter zit. Hoe vals en kwaadaardig, gestoord en verwrongen ik ben. Niemand mag weten wie ik vanbinnen ben.

Dankzij Johanna en Susie heb ik een make-over gehad. Het begon toen ik een strak truitje van Johanna leende. Ik moest van hen haar kortste jurken passen. Die waren absoluut waanzinnig kort. Maar volgens hen was dat juist de bedoeling. Het was gewoon zonde om mijn benen niet aan de wereld te tonen.

Ze sleepten me mee naar H&M, Monki, Gina Tricot, we gingen overal naar binnen. Ik ontdekte dat er in de tweedehandsboetiekjes in Stockholm kleding wordt verkocht die ik thuis in Borlänge niet zou tegenkomen. Nu heb ik een compleet nieuwe garderobe. Kleding in maten en stijlen die ik eerder nooit kocht.

Ik heb geleerd dat ik gezien word. Dat het helemaal niet verschrikkelijk is. Integendeel. Het is makkelijker om je te verstoppen. Ik vind het prettig om te kunnen kiezen wie ik in de ogen van een ander wil zijn.

Mijn nieuwverworven vrijheid. Mijn nieuwe kracht.

Ik zou alleen willen dat ik mijn echte ik kon vergeten.

En daar komt Stella Widstrand in beeld.

Mijn gedachten worden onderbroken als het college begint. Ik luister geconcentreerd en maak tot aan de pauze driftig aantekeningen. Dan sta ik op en ga aan de kant, zodat iedereen die op mijn rij zit naar buiten kan. Zit me net af te vragen of ik ook de zaal zal verlaten of dat ik toch blijf zitten als ik iemand zijn naam hoor roepen.

Frederik.

Ik kijk in het geroezemoes om me heen. Hij zit een paar rijen achter me. Hij kijkt op, ziet me en knikt kort. *Ik weet dat ik veel te lang naar hem zit te staren.* Hij staat op en richt zijn blik op Mehdi verderop in de collegezaal. Hij roept iets naar hem wat ik niet kan verstaan.

Frederik is slank en iets langer dan ik. Hij heeft een lange, blonde pony die hij constant opzij veegt of waar hij zijn handen doorheen haalt. Hij lacht vaak, ik zie voor me hoe hij er op zijn basisschoolfoto's moet hebben uitgezien. Ongeveer zoals nu, maar met een korte pony.

Hij draagt spijkerbroeken of chino's die op zijn heupen hangen en heeft bijna altijd een t-shirt met opdruk aan. Hij skateboardt en ik mocht het een keer proberen. Hij rende mee, hield mijn hand vast en lachte zich een ongeluk. Toen ik vroeg waarom, zei hij dat ik gilde als een meisje. Hij is lief, cool en knap. En hij danst goed, dat weet ik uit eigen ervaring op het eerstejaarsfeest. *Hij mag nooit ofte nimmer te weten komen hoe ik echt ben.*

Er zit een supermooie, graatmagere brunette naast hem. Ze staat op, pakt zijn hand en hij kijkt naar haar. Hij lacht om iets wat ze zegt als ze de trap op lopen. Hij is me zat. Misschien vermoedt hij het. Misschien weet hij het.

Misschien weet iedereen dat er iets mis is met mij?

Ik ga weer zitten. Wilde dat mijn leven anders was. Dat ik erbij

hoorde en net zo was als iedereen. Dat er geen schaduw in mij huisde.
Dat ik me niet langer hoefde te verstoppen. Maar mijn leven lijkt in
niets op dat van een ander.

En dat is háár fout.

Ik wil wraak nemen.

Ik wil dat ze lijdt zoals ik heb geleden.

Ik zou willen dat ze niet bestond.

Ik zou willen dat ze dood was.